

тільки на сферу медицини, а і на сфери телекомунікацій, медіа, логістики і комерції, банкінга і фінансів. Не залишиться в стороні, відповідно, освітній сектор, який повинен швидко пристосовуватися до сучасних умов і вимог, які будуть висувати бізнес до підготовки необхідних спеціалістів. Вже більшості потребуються нові або удосконалені навички для того, щоб жити далі в травмованих економіках.

Список використаних джерел:

1. Нечипоренко А. Зачем украинскому агробизнесу диджитализация. Официальный сайт журнала «Новости бизнеса, экономики, финансов, рынков и компаний». URL: <https://nv.ua/biz/experts/iskat-dno-bespoleznoe-zanyatie-2508515.html>
2. Cherednichenko, Olena. An analysis of the current state of the food industry of Ukraine and determining the prospects for its development. Publishing House of Rzeszow University of Technology, p. 13
3. Economic views: EM fiscal deficits in the COVID-19 shock. Института международных финансов <https://www.iif.com/>

СУЧАСНИЙ СТАН ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ ОБ'ЄКТІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ МІСТА ХЕРСОН

Шевченко А. Д., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,
Бойко Т. О., к.б.н., доцент
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
м. Херсон, Україна

Сучасні темпи розвитку міста вимагають комплексного розв'язання проблем озеленення та збільшення площі зелених насаджень міста.

Зелені насадження вздовж автомагістралей – одна з необхідних складових сучасного міста. Крім важливої санітарно-гігієнічної функції такі зелені насадження мають бути ще і високодекоративними та довговічними [1,3]. Зелені островки безпеки, які іноді виконують роль бульварів мають створюватись на глибокому розумінні еколого-біологічних властивостей самих рослин, а також ролі, яку вони виконують в найбільш забруднених викидами автотранспорту ділянках міста.

Одним з найпоширених способів озеленення міста створення рядових посадок дерев вздовж вулиць – насадження деревних порід одного виду, які створюють з рівними інтервалами в лунках по краю тротуарів. Використовують для розмежування територій відкритих кварталів і мікрорайонів. Як і захисні насадження, вони відіграють важливу шумозахисну і пилепоглиняльну ролі. Влаштувають їх у вигляді живоплотів і бордюрів, перегородок (пергол,

трельяжів і огорож) з витких рослин, рядових посадок з дерев і кущів, а також деревно-чагарникових груп [6].

Метою нашої роботи було розглянути зелені насадження вздовж автодоріг та всебічно їх проаналізувати.

За результатами проведених натурних обстежень та огляду літературних джерел встановлено, що кількісно переважають у досліджених зелених вуличних насадженнях та зелених роздільних смугах платан східний (*Platanus orientalis* L.), клен платанолістий (*Acer platanoides* L.), клен псевдоплатановий (*A. pseudoplatanus* L.), шовковиця чорна (*Morus nigra* L.), робінія псевдоакація (*Robinia pseudoacacia* L.), гледичія трьохколючкова (*Gleditsia triacanthos* L.), тополя біла (*Populus alba* L.), тополя італійська (*Populus italica* (DuRoi) Moench), ясен звичайний (*Fraxinus excelsior* L.), біота (*Biota orientalis* (L.) Franco) тощо. Загалом у досліджених насадженнях ідентифіковано 59 видів деревних рослин.

До видів із дуже високою часткою участі у вуличних насадженнях (клас 5) належать види: *Populus italica* (11,0%), *Platanus orientalis* (10,5%) та високою часткою – *Acer platanoides* (8,0%), *Robinia pseudoacacia* (7,5%), *Acer pseudoplatanus* (7,0%), *Fraxinus excelsior* L. (6,0%) та *Catalpa speciosa* (Warder ex Barney) Warder ex Engelm. (5,0%). Середня частка участі належить видам *Acer saccharinum* L. (1,0%), *Acer negundo* L. (2,0%), *Aesculus hippocastanum* L. (3,0%), *Morus alba* L. (2,0%), *Morus nigra* L. (3,0%), *Populus alba* (4,0%), *Platanus occidentalis* L. (2,0%), *Syringa vulgaris* L. (2,0%). Інші види належать до 1 та 2 класу, тобто зрідка трапляються у вуличних насадженнях і представлені поодинокими екземплярами.

Встановлено, що більшість насаджень вздовж автодоріг, які представлені платанами, кленом ясенелистим, катальпою, софорою, вже досягли пристигаючого віку та мають широкорозкидисті крони. Часто це заважає руху транспорту, що суперечить Державним будівельним нормам України [4]. Відповідно, більшість з них потребують регулярної формувальної та санітарної обрізки [2].

Середній клас довговічності деревних рослин у вуличних насадженнях – 2,6. Більше 80 відсотків дерев належать до 2 класу довговічності, тобто до видів, що зберігають декоративні якості у віці від 30 до 50 років. Низка видів належить до третього класу, тобто групи недовговічних видів, які зберігають декоративні якості у віці від 25 до 30 років. Аналіз класу середньої довговічності свідчить про високий середній вік деревних порід. Відповідно деревні насадження в найближчому майбутньому будуть потребувати повної реконструкції [5]. Про це також свідчить високий відсоток екземплярів, уражених хворобами та шкідниками, та загальний фітосанітарний стан вуличних насаджень міста.

Зелені насадження острівців безпеки мають досить обмежений видовий склад як дерев'янистих рослин так і трав'янистих. Дерев'янисті рослини представлені лише самшитом вічнозеленим (*Buxus sempervirens* L.), зрідка використовують його кулясту форму, ялівець козацький (*Juniperus sabina* L.).

Трав'янисті рослини представлені петунією гібридною (*Petunia hybrida*), шавлією лікарською (*Salvia officinalis* L.), гацанією (*Gazania* (L.) Gaerth.).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дементьєва О.І., Бойко Т.О., Омелянова В.Ю. Особливості озеленення об'єктів спеціального призначення на прикладі меморіального комплексу загиблим воїнам // Таврійський науковий вісник. №106. С.262-266.
2. Бойко Т.О. Таксономічна структура і стан вуличних насаджень міста Херсон // Науковий вісник НЛТУ України, 2019, т. 29, № 8, С. 51-55.
3. Бойко Т.О. Критерії до підбору основного та додаткового асортименту деревних рослин для зеленого будівництва у місті Херсон // Матеріали I відкритої регіональної науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої 5-річчю заснування кафедри лісового та садово-паркового господарства ДВНЗ «ХДАУ» 23-24 травня 2019 року. Херсон.
4. Державні будівельні норми України. Вулиці та дороги населених пунктів. Київ: Мінрегіон. ДБН. 2.3-5: 2018.
5. Зібцева О.В. Вуличні насадження центральної частини м. Новгород-Сіверського. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер.: Лісівництво та декоративне садівництво. 2014. 198 (1). С. 160-164.
6. Кучерявий В.П., Кучерявий В.В. Озеленення населених місць: Підручн. Львів: Світ, 2019. 458 с.

ТОПОЛЯ ТРЕМТЯЧА, ОСИКА (*Populus tremula* L.) ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ПОРОДА ДЛЯ ПЛАНТАЦІЙНОГО ЛІСОВИРОЩУВАННЯ

Ющик В.С.

Український ордена «Знак Пошани» науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького, м. Харків, Україна

Застосування швидкорослих деревних видів (зокрема, як елемент схем агролісівництва) для створення плантацій із коротким періодом ротації, є еколого-економічно обґрунтованим доповненням до традиційного лісівництва. Адже, за такого підходу плантації високої щільності можна створювати на землях, вилучених із сільськогосподарського використання, а також на деградованих і малопродуктивних ґрунтах. Біомасу, отриману на таких плантаціях, можна використовувати у будівництві, паперовій промисловості та для отримання енергії.

Швидкорослими лісовими видами, які пропонують для плантаційного лісоровощування в Україні, є: псевдотсуга Мензіса, дугласія (*Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco), модрина європейська (*Larix europea* DC), тополя берлінська (*Populus berolinensis* Dipp.), тополя чорна (*Populus nigra* L.), тополя